

28.28x17.72	1	55	עמוד	תוספת	22/08/2025	95115548-8
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונות - 80790						

שוויון בשלט :

ברורות כי אכן רואים הם עצמם כ"אנטי ציוניים", ובמלוא משמעותה העמוקה של ההגדרה.

כערגת איל על אפיקי מים כן היתה ערגתם של יהודים לארץ מכורתם. תופעה פלאית חסרת אח ורע בדברי ימי חבל, שמצאה ביטוייה המוחשי בין היתר באותה תחינה עתיקת יומין שחזרה ונשנתה ערב, בוקר וצהריים בכל גלויות ישראל ללא יוצא מהכלל: "ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים".

ציונות אמיתית זו — בניגוד לתחליפתה המזויפת — לא החלה לפני מאה שנה בלבד, היא גם לא התעוררה בעקבות לחצים פוליטיים, אתניים או כלכליים. שכן, הקשר האמין שבין עם הקודש לארץ הקודש, היה מאז ומעולם קשר רוחני-שמימי, למעלה-למעלה ממושגי מקום וזמן.

יש לציין שמרביתם של המחקרים הדנים בשאלות דת ומדינה ובמסכת היחסים שבין דתיים לחילוניים בישראל, רואים את תקופת ערב קום המדינה והשנים הראשונות שלאחר מכן, כתקופה שבה גובש ועוצב ה"סטטוס קוו" בעניני דת, שקבע את מעמדה של הדת היהודית, על פי פירושה האורתודוקסי, ומוסדותיה, בחברה הישראלית. מטבע הדברים, נוצרה ספריה שלמה בנושא זה, הלכתית, מדינית ושניהם גם יחד, וחשוב לציין שיש מגוון דעות, וכל אחד טוען לצדקת דרכו וסברתו, ובינתיים המדינה קיימת 77 שנים.

בית הנסות איצקוביץ בבני ברק

אל הדרמה — ליום אחד — שהתחוללה אודות החלפת שם רחוב, מרחוב הרצל לרחוב הרב שך בבני ברק, הדגישו את ההתנגדות לציונות ולהרצל מצד האזרחים החרדים במדינה. נוסף ואולי נגלה, שהרחובות בתוך היישוב הערבי ביפו, קרויים ע"ש אדמו"רים וקהילות ישראל בגולה, התושבים אינם מעוניינים בהם, ורבים אף אינם יכולים לבטא אותם נכונה ואפילו לועגים להם. בשעתו, כבר בקביעת שמו של רחוב הרצל בבני ברק, קוממה קריאת השם את תושבי הרחוב. בינתיים התקשורת כבר ירדה מהנושא. למעשה כל "סערה ציבורית" אורכת כמעט יום ולפעמים "רק" כמה שעות.

בתקשורת ובפוליטיקה הישראלית ובעיקר באקדמיה, נוהגים זה רבות בשנים לכתות את היהדות החרדית כ"גורם אנטי-ציוני". לסימוכין מציינים הם לדוגמא את החרמות ההמונים הלאומי ואי הנפת הדגל. אם לא די בכך, מתריסים שהסיעות החרדיות לא הצטרפו עד עצם היום הזה ל"הסתדרות הציונית", זו המסמלת יותר מכל את תנועת השחרור הלאומית של העם היהודי.

אלה שאלות קרידניות, שאלות ותשובות רבות ומעמיקות לכך. ויכוח שלא הסתיים ולא יסתיים. נשאלת השאלה לאיזה סוג של ציונות הכוונה. שכן, אם הכוונה לציונות האמיתית — זו היהודית, המקורית, שאינה מלווה במרכאות — אזי דומני, כי אין בתבל כולה עוד גוף ציוני כה נאמן כמחנה היהדות המאמינה. זה השומר אמונים לציון בדבקות כה רבה, זה קרוב לאלפיים שנה, ואין צורך בהצהרת כוונות והבאת דוגמאות.

אולם, אם הכוונה ל"ציונות" — הרי ביחס לכל מה ש"ציונות" זו מייצגת, שלומי אמוני ישראל לא רק שמאשרים את התבדלותם המוחלטת ממנה, כי אם הם אף גאים להצהיר

5. שוויון בשלט

בשנת תשס"א, הוחלף בבני ברק שמו של חלק מרחוב הרצל לרחוב הרב שך, בעוד חלק קטן יותר נותר בשם רחוב הרצל. כרגיל ומובן מאליו שהתקשורת החילונית ניסתה לעורר סערה, בטענה שצעד זה נחשב לפגיעה בכבודו של הרצל

ההחלטה גרמה למחלוקת ציבורית, כאשר חלק מהציבור ראה בכך פגיעה בסמליות הציונית, שכן רחוב הרצל קרוי על שם חוזה המדינה, בנימין זאב הרצל. מנגד, בעיריית בני ברק נימקו את ההחלטה בצורך להנציח את זכרו של הגרא"מ שך, מנהיג רוחני בולט במגזר החרדי, שרבים מתושבי העיר רואים בו דמות מרכזית.

רחוב הרב שך (לשעבר רחוב הרצל) הוא רחוב במרכז בני ברק. הרחוב חוצה את מרכז בני ברק מדרום לצפון, תחילתו ברחוב רבי עקיבא וסופו ברחוב ז'בוטינסקי. שמו המקורי של הרחוב היה רחוב הרצל. בתקופת קום המדינה הוא היה פתוח לתנועת כלי רכב בשבת. בעקבות זאת היו עימותים בין אנשי "משמרת השבת" לתושבי האזור. עם הזמן התרחבה האוכלוסיה הדתית והחרדית בעיר והרחוב נסגר לתנועת כלי רכב בשבת. לאחר פטירת הגרא"מ שך זצ"ל הוסב שם הרחוב על שמו. ההחלטה נתקלה בביקורת ציבורית והתקיים על כך דיון בכנסת והעיתון הבונדיסטי החילוני "לעבנס פראגן" אף הצהיר כי "הרב שך נקם בהרצל".

כתגובה, הודיעה עיריית בני ברק כי אין מדובר בהסבת של שמו של כל הרחוב אלא במקטע אחד שלו. המשכו של הרחוב, מעברה הצפוני של דרך ז'בוטינסקי, נותר בשם "הרצל".

בצומת הרחובות רבי עקיבא-הרב שך ממוקם בית הכנסת ע"ש איצקוביץ, אחד מבתי הכנסת הפעילים בעולם. בהמשכו נמצא מבנה בית הדין של הגאון רבי נסים קרליץ זצ"ל, שהוא בית הדין הפרטי הגדול בעולם. בעבר פעלה במבנה תחנת הכיבוי העירונית, שהועברה למתחם גדול יותר בקצהו הצפוני של רחוב השומר.